

**ДОПОВІДЬ КЕРІВНИКА МІЖНАРОДНОЇ СЕКЦІЇ
І ДОНЕЦЬКОГО ВІДДІЛЕННЯ АЕН УКРАЇНИ
АКАДЕМІКА АЕН УКРАЇНИ
МАКОГОНА Ю. В.**

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

**ШАНОВНІ ГОСТІ І ГОСПОДАРИ З ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ. ВІТАЮ ВАС ВІД НАУКОВЦІВ СХОДУ УКРАЇНИ ТА ДЯКУЮ ВАМ ЗА ГОСТИННІСТЬ.**

Ассоциация экономистов-международников (секция АЭНУ и Донецкое отделение АЭНУ) имеет договоры о сотрудничестве с научными, учебными организациями и ведущими предприятиями: России, Молдавии, Сербии, Болгарии, Латвии, Литвы, Великобритании, Армении, Нидерландов, Белоруссии, Германии, Грузии, Турции и др. государства.

Договоры о сотрудничестве с областным управлением статистики, концерне «Стирол», АО «НКМЗ», «Группа Норд», «Истил-ДМЗ», институтах НАН Украины — экономики промышленности и экономико-правовых исследований, управлением внешних связей и внешнеэкономической деятельности Донецкой облгосадминистрации, Донецкой торгово-промышленной палатой.

Ассоциация экономистов-международников (секция АЭНУ и Донецкое отделение АЭНУ) привлекает к участию в международных научных семинарах и конференциях ведущих ученых учебных заведений Украины, ближнего и дальнего зарубежья — Национального университета Украины «Киевский политехнический институт», Донецкого национального технического университета, Донецкого государственного университета управления, Тернопольского национального экономического университета, Львовского национального университета им. И. Франко, Киевских национального университета им. Т. Шевченко и национального экономического университета им. В. Гетьмана, Московской финансовой академии, Рижского технического университета, Белорусского государственного университета, Белорусского торгово-экономического университета потребительской кооперации, хозяйственной академии им. Ценова (Болгария), Ростовского государственного университета, Сандерлендского и Ноттингемского университета (Великобритания), Национального горного университета (г. Днепрпетровск), Мариупольского государственного университета, Университета г. Бари (Италия), Каунасского технического университета (Литва) и др.

Ассоциация экономистов-международников (секция АЭНУ и Донецкое отделение АЭНУ) приняли участие в целом ряде различных научных конференций, среди которых хочу выделить следующие:

Особо хочу выделить ещё конференцию, которую мы провели совместно с болгарскими, российскими, сербскими учёными и работниками науки и высшей школы в 2009 и 2010 г., в г. Севастополе и в г. Стамбул (Турция) по проблемам развития ЧЭС и ГУАМ под патронажем хозяйственной академии им. Ценова, г. Свиштов, Болгария и таганрогской межрайонной ТПП, а так-

же Ассоциации промышленников и предпринимателей ТУСКОН.

Выполнены работы в рамках программы научно-технического развития Донецкой области на период до 2020 г. «Донецкая область — 2020» (раздел — пути усовершенствования внешнеэкономической деятельности».

Традиционной формой привлечения к научной работе стали круглые столы, которые Секции «Международная экономика» и Донецкое отделение АЭНУ проводит совместно с Региональным филиалом НИСИ в городе Донецке:

1. Трансграничное сотрудничество на Востоке Украины: социально-экономические и экологические
2. Армения — Украина: перспективы взаимовыгодного сотрудничества
3. Перспективы и направления развития старопромышленных регионов Украины в посткризисный период.
4. Межнациональное согласие в контексте диалога власти и общества

Международная деятельность — проявлялась в проведении ежегодных международных летних экономических школ по специальности «Международная экономика». В 2009—2010 г. в международной летней школе приняли участие свыше 150 студентов разных учебных заведений Украины и заграницы (Болгария, Россия, Армения, Грузия, Белоруссия и др.); — проведение ежегодных международных научно-практических семинаров. В семинаре 2010 г. приняли участие представители 16 стран ближнего и дальнего зарубежья.

Принимали участие в выполнении госбюджетной темы института экономики промышленности НАН Украины «Разработка направлений и моделей трансформации инновационной деятельности в промышленности в контексте международной интеграции».

В институте экономики промышленности НАН Украины функционирует сектор интеграции научно-технической сферы Украины в мировое общество.

За 2010 р. працівниками сектору інтеграції науково-технічної сфери до світового господарства відділу економічних проблем НТП в промисловості у співробітництві з кафедрою «Міжнародна економіка» Донецького національного університету та Регіональним філіалом НІСД в м. Донецьк в рамках роботи за науководослідною темою «Міжнародний трансфер знань в інноваційному розвитку промисловості» у 2010 році було підготовлено записки «Тенденції розвитку міжнародного трансферу технологій, іноземних інвестицій, міграції науковців, експортно-імпорتنих відносин в промисловості» та «Принципи, фактори державного регулюван-

ня міжнародного трансферу знань, які було направлено до Донецької обласної державної адміністрації та Державного агентства України з інвестицій та розвитку відповідно.

В них було обґрунтовано важливість міжнародного трансферу знань для становлення в Україні інноваційної економіки; виділено проблеми державного регулювання міжнародного трансферу знань, а також запропоновано напрями та шляхи удосконалення державної політики регулювання міжнародного трансферу знань в економіці України.

В рамках секції «Международная экономика» и Донецким отделением АЭНУ выполняется исследовательская тема «Разработка теоретико-методологических и научно-методических основ развития международных экономических отношений Украины».

По итогам этих тем были подготовлены научно-аналитические обзоры, которые были направлены в Администрацию Президента Украины, а также включены в послание Президента Украины Верховной Раде Украины.

За этот период в Спецсовете, который был открыт в 2001 г. при экономическом факультете ДонНУ (будем отмечать 10-летие совета), по защите кандидатских диссертаций специальности «Мировое хозяйство и международные экономические отношения» прошло более 90 защит и 40 защит по специальности «Демография, экономика труда, социальная экономика и политика».

Результаты исследований Секции «Международная экономика» и Донецкого отделения АЭНУ вошли в рекомендации XV и XVI международного научно-практического семинара «Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечение иностранных инвестиций: региональный аспект (2009, 2010 г.), а также Седьмой и Восьмой научно-практической конференции «Проблемы сотрудничества между странами юго-восточной Европы в рамках организации черноморского экономического сотрудничества и ГУАМ». Резюме семинара и конференции отправлены в Администрацию Президента Украины, Верховную Раду, Кабинету Министров Украины, в Донецкую облгосадминистрацию (управление внешних связей и внешнеэкономических связей), посольствам стран, представители которых принимали участие в работе семинара и конференции.

Кроме того результаты исследований докладывались на многих международных научно-практических конференциях и семинарах в Украине, России, Болгарии, Сербии, Литвы, Латвии, Турции, Словакии, Армении и др.

Мы сотрудничаем с редколлегией журналов «Вестник Донецкого университета» (Серия В — Экономика и право) и сборников научных работ «Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечение иностранных инвестиций: региональный аспект» и «Проблемы сотрудничества между странами юго-восточной Европы в рамках организации черноморского экономического сотрудничества и ГУАМ» (эти издания имеют статус ВАК Украины), а также принимает участие в работе редколлегии журналов «Меркурий», «Стратегические приоритеты», «Журнал европейской экономики» и других.

Протягом 2010 року співробітники у Регіонального філіалу НІСД в м. Донецьку за 2009–2010 рр. продовжу-

вали досліджувати проблеми, що зазначені у положенні про філіал, а саме:

ефективність міжнародної економічної діяльності України в інтеграційних об'єднаннях: регіональний та галузевий аспект, включаючи проблеми розвитку співробітництва між країнами Європи в рамках Балто-Чорноморського співробітництва, ЄС та СНД

спеціальні економічні зони та території пріоритетного розвитку як елемент державної стратегії розвитку депресивних регіонів;

проблеми транскордонного співробітництва;

політичні партії і громадські організації в регіоні;

моніторинг тенденцій суспільно-політичного та соціально-економічного розвитку регіонів.

Вже на початку 2011 року ми розпочали розробку і нового напрямку — проблематика міжнаціональних, міжетнічних відносин у регіональному масштабі. За сприянням міжнародної громадської неурядової організації «Діалог Евразія» проведено круглий стіл «Міжнаціональна згода в контексті діалогу влади і громади».

Розробки філії увійшли до Програми науково-технічного розвитку Донецької області «Донецька область — 2020», розділ «Шляхи удосконалення зовнішньоекономічної діяльності» та «Стратегія розвитку міста Донецька до 2020 року». Фахівці філіалу брали участь у розробці програми інвестиційної привабливості міста Донецька.

Крім того приймаємо участь у робочих групах з розробки стратегій розвитку міст північного Донбасу (Краматорськ, Красний Лиман, Артемівськ, Дружківка, Костянтинівка), організаційного комітету з підготовки Угоди щодо регіонального розвитку Донецької області між Кабінетом міністрів України та Донецькою обласною радою на 2012–2013 роки; членом робочої групи з розробки стратегії територіального маркетингу Донецької області до 2016 року Донецької ОДА.

Також проводяться лекції для представників Управління Донецької обласної держадміністрації, комітетів Донецької обласної ради, профспілок та підприємств Донецької області за темами:

1. Іноземні інвестиції в промисловості Донбасу: історія, статистика, проблеми сучасного розвитку

2. Підготовка інвестиційних проектів відповідно до вимог міжнародних фінансових організацій

3. Інвестиційна привабливість регіонів та міст: резерви підвищення

4. Наслідки для економіки України від участі у СОТ

Було проведено Круглий стіл «Альтернатива імпорту природного газу до України» — проведений за дорученням директора НІСД та голови Донецької обласної державної адміністрації 10 червня 2010 року, м. Донецьк, Донецька обласна державна адміністрація, Інститут економіки промисловості.

Круглі столи «Чинники трансформації політичної влади: загальноукраїнський, регіональний, місцевий масштаб (передвиборчі очікування) «Донецька ОДА, ІЕП НАН України; «Доцільність заснування на українсько-російському кордоні євро регіону «Азов», Донецька ОДА; «Вірменія — Україна: перспективи взаємовигідного співробітництва» Донецька ОДА, Спілка вірменів України.

Опрацьовуються договори про співробітництво з іноземними академічними закладами:

У філіалі є досвід роботи з іноземними фондами та навчальними закладами: реалізовано спільний проект з університетом м. Ноттінгем (Великобританія), фондом «Наффілд» та філіалом про спільне дослідження у сфері впливу іноземних інвестицій на регіональний розвиток, в рамках якого було проведено круглий стіл з цих питань. Спільно з Каунаським технологічним університетом проводилось дослідження підприємницького середовища в Європі. Планується видання спільної монографії;

Особливо необхідно звернути увагу на наукову діяльність дійсних членів та членів-кореспондентів Академії економічних наук України викладачів Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського у 2010 р.

У 2010 році науковці університету ім. Туган-Барановського проводили дослідницьку роботу з наступними напрямками:

соціальні та інноваційні аспекти сталого економічного зростання;

економіка, організація та управління підприємствами торгівлі та сфери послуг;

маркетингова діяльність на ринку України;

фінансово-кредитні та бюджетні проблеми економічного розвитку;

бухгалтерський облік, аналіз і контроль господарської діяльності і підприємництва;

розвиток наукового товарознавства;

процеси і обладнання харчових виробництв;

інновації в технології виробництва харчових продуктів;

Серед визначних фундаментальних розробок ДонНУЕТ слід відмітити:

1. НДР «Управління стратегічними змінами та формування системи економічної безпеки як складові забезпечення сталого розвитку підприємств сфери товарного обігу» (науковий керівник — д. е. н. Садеков А. А.) — Основними науковими результатами дослідження є: методологічні засади забезпечення сталого розвитку підприємств сфери товарного обігу; механізм планування і реалізації економічних змін на підприємстві тощо.

В минулому році низка наукових рекомендацій та розробок була запроваджена в державних органах влади, регіональних органах влади та у підприємствах різни; галузей:

— положення до Концепції державної системи професійної орієнтації населення на період до 2011 року (Міністерство праці та соціальної політики України.);

Нормативи забезпечення населення побутовими послугами (Міністерство економіки України);

Рекомендації щодо удосконалення Державних стандартів професійно-технічної освіти за професіями: кондитер, буфетник, покоївка, черговий по поверху готелю (Міністерство економіки України);

Рекомендації до нової редакції Бюджетного кодексу щодо опрацюванні питань середньострокового бюджетного планування (Комітет Верховної Ради України з питань бюджету);

Науково-практичні рекомендації в напрямку реалізації стратегії пенсійної реформування (Пенсійний фонд України).

Міжнародна наукова діяльність вчених ДонНУЕТ здійснюється на основі 7 угод про співробітництво із закордонними закладами освіти та науки.

Наукові гранти:

— Програма ТЕМПУС (сприяння модернізації систем вищої освіти в країнах-сусідах)

ЄС: розробка спільного проекту «MODEP: модернізація і розвиток професійні спрямованих курсів» (ВНЗ-партнери з Франції, Португалії, Румунії, Молдови, Білорусії, Марокко та України);

— Науково-дослідна програма «Інновації в інформаційних і комунікаційних: «технологіях — взаємодія в Балтійському регіоні» спільно з Шведським університетом (м. Стокгольм, Швеція);

— Програма лідерства для підприємництва (InterAction) у Туреччині, Україні, Узбекистані, Казахстані й країнах Південного Кавказу (під егідою Бриганської Ради);

— Розробка та виконання спільних науково-дослідних програм, організація та підтримка наукового стажування студентів під егідою міжнародної студентської організації AIESEC;

— Програми наукових досліджень за запрошенням ВНЗ країн ЄС (Інститут фізики Польської Академії Наук, м. Варшава, Польща);

Участь наукових працівників у міжнародних семінарах і конференціях; Програма «Міжнародні електронні бібліотеки INTAS»: відкритий та безкоштовний доступ науковців до міжнародних науково-інформаційних даних.

В університеті економіки і торгівлі у 2010 році відбулося: 7 Міжнародних, 4 Всеукраїнських конференцій і 3 регіональних семінари, які мали значний резонанс серед наукової спільноти.

23 березня 2010 р. відбулася Друга міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Інноваційно-інвестиційна модель розвитку національної економіки», і якій взяло участь 149 осіб з України, Росії, Молдови, Франції та Китаю Організатором Інтернет-конференції була кафедра інвестиційного менеджменту Метою конференції було різке підвищення ролі інвестиційної діяльності н; сучасному етапі соціально-економічного розвитку України, намагання державі перейти до інноваційно-інвестиційної моделі функціонування економіки.

Особливо треба відмітити внесок з наукової діяльності:

д. е. н., професора, академіка АЕН України Шубіна О. О., ректора ДонНУЕТ. Наукова діяльність у звітному періоді була спрямована на вирішення наукових проблем за пріоритетними напрямками, визначеними Концепцією розвитку науки в університеті. У рамках фундаментальних досліджень отримані нові наукові результати, які розвивають теорію міжнародної конкурентоспроможності, методологію менеджменту та маркетингу. Прикладні дослідження були присвячені розробці нових харчових технологій та нових видів харчових продуктів, теоретико-методологічним засадам адаптивного управління хімічним комплексом України, розробці науково-методичного забезпечення навчальних курсів із урахуванням вимог Болонського процесу;

Академіка Академії економічних наук України д. е. н., професора Садекова Алімжана Абдулловича «Обґрунтування методів управління змінами на вітчизняних підприємствах в умовах фінансово-економічної нестабільності» // Теоритичні та прикладні питання економіки // Збірник наукових праць. Випуск 21 (за заг. ред..

проф. Єханурова Ю. І., Шегди А. В.) – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2010. – 369 с. С. 43–47 (у співавторстві);

Академіка Академії економічних наук України, д. е. н., професора Омелянович Лідії Олександрівні; першого проєктора ДонНУЕТ;

д. е. н., професора, зав. кафедри маркетингу і комерційної справи Азарян О. М.;

Академіка Академії економічних наук, д. е. н., професора Косової Т. Д.;

Заступника директора ІОФ, к. е. н., доцента кафедри банківської справи, члена – кореспондента АЕН України Орлової Валентини Олександрівні;

Завідувача кафедри товарознавства та експертизи непродовольчих товарів, к. т. н., професора, академіка АЕН України Лойко Дмитра Петровича;

Академіка АЕН України, д. е. н., професора Оліфірова О. В.;

Завідувача кафедри банківської справи д. е. н., професора, академіка АЕН України Папаїки О. О.;

Академіка Академії економічних наук України, доктора економічних наук, доцента Горожанкіної Марини Євгенівні;

д. е. н., професора, академіка АЕН України Лутай Л. А.;

Академіка Академії економічних наук України, д. е. н., професора Виноградової О. В.

Також достаточо активно працюють:

Академик АЭН Украины д. э. н., профессор Черненко Г. А. (Донецкий национальный университет)

Основные направления научных исследований:

— особенности эколого-экономического развития промышленного производства в старопромышленных регионах;

— разработка концепции экобезопасности технологического развития Донецкого региона;

— исследование проблем реструктуризации основных отраслей экономики, совершенствование территориальной организации производительных сил Донецкой области и их экологоизации;

Академик Академии экономических наук Украины, д. э. н., профессора, заведующая кафедрой управления персоналом и экономики труда ДонНУ, Лукьянченко Н. Д.

У 2010 р. здійснювалося наукове керівництво виконанням п'ятого етапу (заключного) науково – дослідної роботи на тему «Управління людськими ресурсами: держава, регіон, підприємство» під назвою «Поліпшення умов охорони праці в системі управління людськими ресурсами». Є керівником спільної з Донецькою державною обласною адміністрацією «Програми підготовки та використання кадрів для економіки Донецької області» (2005–2020рр.). У звітному році були реалізовані такі заходи Програми: здійснений моніторинг ринку праці, вивчено вплив економічної кризи на його стан; поповнений банк даних поточної та прогнозної потреби в кадрах в галузевому та професіональному розрізі, проведений аналіз структури підготовки кадрів в регіоні та її динаміки;

Академик АЭН Украины д. э. н., профессор Омеляченко Владимир Яковлевич. Основные направления научных исследований:

— логистизация экономических процессов в национальной и международной экономике;

— проблемы методологии современной истории экономики;

— развитие механизмов внутреннего и международного маркетинга;

Академик АЕН України, д. е. н., професор Коніщева Н. Й., якою уточнено зміст терміна «обслуговування споживачів вугільного підприємства»; виявлено особливості обслуговування крупно-, середньо- та дрібнооптових споживачів підприємств вугільної промисловості; запропоновано алгоритми здійснення процесів обслуговування різних категорій споживачів. Результати розробок апробовано й прийнято для використання вугільних підприємств.

В рамках виконання договору між Інститутом економіки промисловості НАН України та Управлінням у справах сім'ї та молоді Донецької облдержадміністрації, виконано науково-дослідні роботи «Розробка Стратегії реалізації державної молодіжної, сімейної та гендерної політики на 2010–2011 роки»

Достаточно убедительная деятельность д. э. н., профессора Дмитриченко Лили Ивановны. За истекший год подготовлено и защищено 1 докторская и 5 кандидатских диссертаций. Соавтор 3-х монографий. Автор 6 научных статей.

Принимала участие в 11 научных конференциях, материалы опубликованы.

Основные направления научной деятельности:

Методологические аспекты экономической науки:

— экономический механизм регулирования воспроизводственных процессов;

— циклические колебания в экономике;

— структурные процессы в экономике;

— корпоративный процесс;

— механизмы формирования и функционирования банковского капитала;

— мотивация труда.

Руководит научной лабораторией кафедры экономической теории ДонНУ.

д. э. н., профессор Андренко В. М.

Напрямки наукових досліджень:

розробка методичного, методологічного програмного забезпечення процесів менеджменту вищого навчального закладу;

розробка інтегрованої системи фінансового менеджменту підприємств житлово-комунального господарства; консалтингові послуги з розробки інформаційного забезпечення процесно-орієнтованих систем управління.

д. э. н., профессор, академик аэн украины, зав. кафедры менеджмента донецкого института туристического бизнеса Туриянской М. М. за 2010/2011 год приняла участие в 5 международных конференциях, руководжу грантом по туризму «tempus», опубликовано 2 монографии. Подготовила на международную выставку в берлине делегацию в составе 3-х человек, представлявших донецк к «Евро-2012», опубликовано 6 научных статей в специализированных изданиях. руководит 1 докторантов и 5 аспирантами.

Таким образом, вклад ученых-экономистов Донецкого отдела АЭН Украины достаточно серьезен и заслуживает самой высшей оценки научной общественности Украины.